ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET VAN 5 APRIL 1995 HOUDENDE ALGEMENE BEPALINGEN INZAKE MILIEUBELEID EN HET DECREET VAN 23 DECEMBER 2011 BETREFFENDE HET DUURZAAM BEHEER VAN MATERIAALKRINGLOPEN EN AFVALSTOFFEN WAT BETREFT DE GEDEELTELIJKE OMZETTING VAN DE EUROPESE RICHTLIJN INZAKE ENERGIEPRESTATIE VAN GEBOUWEN

Samenvatting

Met dit decretaal traject wordt beoogd om een aantal wijzigingen door te voeren aan het Decreet algemene bepalingen milieubeleid (DABM) en het Materialendecreet met als doel de gedeeltelijke omzetting van Richtlijn (EU) 2024/1275 betreffende de energieprestatie van gebouwen, en meer specifiek voor de aspecten waarvoor OVAM bevoegd is.
Deze richtlijn bepaalt dat de lidstaten ervoor zorgen dat het GWP (Global Warming Potential of aardopwarmingsvermogen) gedurende de levenscyclus van het bouwwerk wordt berekend. OVAM beschikt met TOTEM reeds over een tool die toelaat om de materiaalprestatie van een gebouw - waarvan het GWP deel uitmaakt - te berekenen. De verplichte berekening van het GWP brengt een aantal nieuwe taken voor OVAM met zich mee, nl. het voorzien in de methodiek voor de berekening, het bijhouden van de materiaalprestatie-berekeningen in een databank, het afleveren van materiaalprestatiecertificaten (MPC's) via het energieprestatiecertificaat bij de bouw (EPC Bouw) en het bewaken van de kwaliteit van de afgeleverde MPC's. Hiervoor zal beroep worden gedaan op erkende certificatie-instellingen die de MP-verantwoordelijke voor de berekening van de materiaalprestatie (architect of EPB-verslaggever) in eerste lijn zal certificeren, ondersteunen en opvolgen.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Dit decreet wijzigt het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM) en het materialendecreet.

1. Hiermee wordt invulling gegeven aan de implementatie van de Richtlijn (EU) 2024/1275 betreffende de energieprestatie van gebouwen;

2. Wat betreft de omzetting van Europese Richtlijn 2024/1275 betreffende de energieprestatie van gebouwen, stelt de beleidsnota Omgeving: "*Vlaanderen moet energiezuinig en toekomstgericht bouwen met een doordacht gebruik van materialen. In uitvoering van de herziene Europese Richtlijn Energieprestatie van gebouwen (EPBD) en in overleg met de Vlaamse minister bevoegd voor Energie en Wonen onderzoeken we hoe we de totale milieu-impact op basis van TOTEM waar dat vereist is op het energieprestatiecertificaat kunnen vermelden. Tegen 1 januari 2027 werken we een routekaart uit met streefcijfers voor de impact vanaf 2030, inzettend op een progressieve neerwaartse trend en maximumgrenswaarden*." Dit wordt ook bevestigd in de beleidsnota Energie en Klimaat.

B. Inhoud

Met dit decretaal traject wordt beoogd om een aantal wijzigingen door te voeren om de taken van OVAM met betrekking tot richtlijn (EU) 2024/1275 (EPB-D, energieprestatie van gebouwen) vorm te kunnen geven.

OVAM zal mee uitvoering geven aan **Richtlijn (EU) 2024/1275 betreffende de energieprestatie van gebouwen**. Deze richtlijn moet tegen uiterlijk 29 mei 2026 worden omgezet. Richtlijn (EU) 2024/1275 bepaalt dat de lidstaten ervoor zorgen dat het GWP (Global Warming Potential of aardopwarmingsvermogen) gedurende de levenscyclus wordt berekend, overeenkomstig bijlage III, en op het energieprestatiecertificaat van het gebouw vermeld wordt:

- vanaf 1 januari 2028, voor alle nieuwe gebouwen met een bruikbare vloeroppervlakte van meer dan 1 000 m2;
- vanaf 1 januari 2030, voor alle nieuwe gebouwen.

De lidstaten moeten uiterlijk op 1 januari 2027 een routekaart publiceren waarin de invoering van grenswaarden voor het totale cumulatieve GWP gedurende de levenscyclus van alle nieuw gebouwen wordt uiteengezet. Daarnaast moeten de lidstaten streefcijfers vaststellen voor nieuwe gebouwen vanaf 2030, rekening houdend met een progressieve neerwaartse trend, alsook maximumgrenswaarden, die voor verschillende klimaatzones en gebouwtypologieën zijn gespecificeerd, en moeten zij de Commissie daarvan in kennis stellen. Deze maximumgrenswaarden stemmen overeen met de doelstellingen van de Unie om klimaatneutraliteit te bereiken.

OVAM beschikt met TOTEM reeds over een tool die toelaat om de GWP indicator en de milieu-impact van bouwwerken te berekenen. De beleidsnota Omgeving stelt hierover: "*Vlaanderen moet energiezuinig en toekomstgericht bouwen met een doordacht gebruik van materialen. In uitvoering van de herziene Europese Richtlijn Energieprestatie van gebouwen (EPBD) en in overleg met de Vlaamse minister bevoegd voor Energie en Wonen onderzoeken we hoe we de totale milieu-impact op basis van TOTEM waar dat vereist is op het energieprestatiecertificaat kunnen vermelden. Tegen 1 januari 2027 werken we een routekaart uit met streefcijfers voor de impact vanaf 2030, inzettend op een progressieve neerwaartse trend en maximumgrenswaarden.*" Dit wordt bevestigd in de beleidsnota Energie en Klimaat.

Uit deze verplichte berekening van de GWP-indicator en het streven om via TOTEM meer inzicht te geven in de totale milieu-impact volgen een aantal nieuwe taken voor OVAM die in lijn liggen met de taken die VEKA opneemt voor het aspect energie in het kader van de energieprestatieregelgeving. Het gaat om het voorzien in de methodiek voor de berekening, het bijhouden van de berekeningen in een materiaalprestatiedatabank, het afleveren van materiaalprestatiecertificaten (MPC's) via het EPC Bouw en het bewaken van de kwaliteit van de afgeleverde MPC's.

Hoewel OVAM en VEKA elk handelen binnen hun eigen decretale bevoegdheden en vanuit het Materialendecreet respectievelijk het Energiedecreet invulling geven aan de omzetting van de EPBD, wordt dit traject als één samenhangend geheel vormgegeven. Beide regelgevende kaders worden reeds bij de opmaak inhoudelijk op elkaar afgestemd, met als expliciete doelstelling te komen tot een coherent en gebruiksvriendelijk geheel dat voor de eindgebruiker functioneert als één geïntegreerd systeem. Voor de berekening en rapportage van de materiaalprestatie is er maximaal afgestemd op de bestaande procesflow en rapportage van de energieprestatie van VEKA met het oog op een efficiënte integratie tussen beide systemen.

De decretale verankering verloopt binnen de respectieve beleidsdomeinen, terwijl de uitvoering gericht is op een integratie van processen, datastromen, input en output. Daarbij wordt uitgegaan van principes zoals het "principe van éénmalige gegevensverzameling", automatische gegevensdeling en een centrale ontsluiting van data, met als doel dubbele invoer en parallelle processen waar mogelijk te vermijden. Hierdoor ontstaat voor de gebruiker één coherent en gebruiksvriendelijk proces, terwijl de achterliggende systemen hun eigen werking en verdere ontwikkeling kunnen behouden. Concreet beoogt OVAM een gedeelde visie op de IT-architectuur, waarbij beide administraties (OVAM en VEKA) samenwerken via gestandaardiseerde gegevensuitwisselingen.
Deze aanpak sluit aan bij de opdracht van de ministerraad om te evolueren naar één attest en een geharmoniseerd proces voor energie- en materiaalprestatie.

De implementatie verloopt via een modulaire en gefaseerde aanpak, waarbij stapsgewijs wordt opgebouwd vanuit een werkbaar minimum dat nadien iteratief wordt uitgebreid. Deze aanpak maakt het mogelijk om tijdig te voldoen aan de Europese verplichtingen voor 2028 en 2030 en tegelijk ruimte te laten voor verdere optimalisatie en integratie op basis van praktijkervaring. Bovendien laat een modulaire architectuur toe dat beide entiteiten op hun eigen tempo kunnen evolueren, zonder dat dit de samenwerking of de voortgang van het geheel belemmert. Deze aanpak – juridisch per entiteit verankerd en operationeel geïntegreerd – waarborgt een efficiënte en toekomstbestendige implementatie van de Europese verplichtingen, met behoud van een langetermijnvisie op verdere integratie en digitalisering van het bouwproces. Voor meer details verwijzen we naar de Conceptnota over de samenwerking tussen VEKA en OVAM in het kader van de energieprestatie en de materiaalprestatie (*Mededeling aan de Vlaamse Regering, Conceptnota over de samenwerking tussen VEKA en OVAM in het kader van de energieprestatie en de materiaalprestatie*).

Om de kwaliteit van het systeem te waarborgen zal OVAM beroep doen op erkende certificatie-instellingen die de MP-verantwoordelijke, i.e. de verantwoordelijke voor de berekening van de materiaalprestatie; in eerste lijn zal certificeren, ondersteunen en opvolgen. Qua concept steunen we hierbij op de efficiënte werking die ook is uitgetekend in het kader van het asbestbeleid. De MP-verantwoordelijke is een architect of een EPB-verslaggever die door de aangifteplichtige wordt aangesteld voor het uitvoeren van de berekening van de materiaalprestatie. Hij treedt op als een onafhankelijke deskundige en is gecertificeerd door een erkende certificatie-instelling. Voor de invulling van deze rol wordt gekozen voor architecten en EPB-verslaggevers, gelet op hun bestaande betrokkenheid bij het bouwproces en de expertise en kwalificaties die eigen zijn aan deze beroepsgroepen. Daardoor kan worden voortgebouwd op een voldoende stevig basisniveau, zodat de bijkomende opleiding gericht en proportioneel kan worden georganiseerd.

Voor de eerste fase van de implementatie wordt ervan uitgegaan dat met deze afbakening voldoende deskundigen beschikbaar zijn om de rol van MP-verantwoordelijke op te nemen. In deze fase blijft het aantal dossiers immers nog relatief beperkt, aangezien de verplichting in deze eerste fase enkel geldt voor nieuwe gebouwen met een bruikbare vloeroppervlakte van meer dan 1.000 m². In functie van de verdere uitrol van de regelgeving en de uitbreiding van het toepassingsgebied in een tweede fase kan de afbakening van de profielen die in aanmerking komen voor de rol van MP-verantwoordelijke opnieuw worden geëvalueerd. Daarbij zal ook rekening worden gehouden met de verdere trajecten rond de integratie van EPB en EPC binnen het EP2050 project, voor zover die relevant zijn voor de organisatie en invulling van de rol van MP-verantwoordelijke.

Het voorontwerp bevat ook een rechtsgrond voor de nadere uitwerking van de berekening van de materiaalprestatie, waaronder de GWP-waarde valt. Specifiek voor de GWP-waarde wordt een delegatie aan de Vlaamse Regering ingeschreven

om eisen te stellen aan de GWP-waarde, teneinde uitvoering te kunnen geven aan de Europese verplichting om vanaf 2030 grens- en streefwaarden voor de GWP-waarde in te voeren. Deze aspecten zullen later verder worden uitgewerkt via wijziging het VLAREMA.

Er wordt eveneens voorzien in een rechtsgrond voor het opleggen van een retributie als vergoeding voor de dienstverlening van OVAM in het kader van de materiaalprestatieberekeningen van bouwwerken, voor het afleveren van een materiaalprestatiecertificaat (MPC), voor het consulteren van gegevens uit de materiaalprestatiedatabank, en voor een erkenning als certificatie-instelling voor MP-verantwoordelijken. Deze retributies zijn noodzakelijk om het systeem rond materiaalprestatie-berekeningen op een kwalitatieve manier uit te werken en te onderhouden.

Impactanalyse

Maatschappelijk - De invoering van de materiaalprestatieregelgeving voor bouwwerken heeft een directe maatschappelijke impact doordat zij leidt tot gebouwen met een lagere milieu-impact en dus een kleinere bijdrage aan klimaatverandering. Studies tonen aan dat materiaalkeuzes een substantiële invloed hebben op de totale milieu-impact en koolstofemissies van gebouwen, en dat deze impact kan worden verlaagd door gerichte keuzes voor duurzamere materialen. Door materiaal- en ontwerpoptimalisaties kunnen significante reducties (tot 30%) in de levenscyclus milieu-impact van gebouwen bereikt worden. Hoewel sommige strategieën kunnen leiden tot meerkosten, zijn er ook optimalisatiescenario's die net tot reducties in investeringskosten en/of levenscycluskosten leiden. Dit benadrukt het belang om al in de vroege ontwerpfasen de milieu-impact en kosten van ontwerpbeslissingen af te wegen.

Budgettair - Het ontwerpdecreet voorziet rechtsgronden voor de invoering van nieuwe retributies als vergoeding voor de dienstverlening van OVAM in het kader van de materiaalprestatieberekeningen van bouwwerken:

- voor het afleveren van een materiaalprestatiecertificaat (MPC),
- voor het consulteren van gegevens uit de materiaalprestatiedatabank, en
- voor een erkenning als certificatie-instelling voor MP-verantwoordelijken.

De retributies zullen noodzakelijk zijn om het systeem rond materiaalprestatie-berekeningen op een kwalitatieve manier uit te werken, te onderhouden en te controleren.

De impact hiervan kan nu nog niet kwantitatief worden ingeschat. Het effectief invoeren van bijkomende retributies of de hoogte ervan wordt verder bekeken en uiteindelijk via uitvoeringsbesluit en bijhorende ministeriële besluiten effectief worden doorgevoerd.

Er is geen *bestuurlijke impact* op de lokale en provinciale besturen en op Brussel.

Implementatie

De inwerkingtreding van de artikelen die invulling geven aan de implementatie van Richtlijn (EU) 2024/1275 betreffende de energieprestatie van gebouwen is vastgelegd op 1 januari 2028, in lijn met de verplichting in de EPBD.

C. Totstandkomingsprocedure

Dit is een initiatief van de Vlaamse Regering op voorstel van de Vlaamse Minister van Omgeving en Landbouw.

Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2025-286-D werd afgeleverd op 5 augustus 2025.

Het advies van de Inspectie van Financiën KS/2025002926 afgeleverd op 19 augustus 2025. Het begrotingsakkoord werd afgeleverd op 16 december 2025.

Het voorontwerp van decreet werd voor de eerste keer principieel goedgekeurd op 19 december 2025;

De Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens heeft advies nr. 2026/014 gegeven op 13 januari 2026.

De Vlaamse Jeugdraad heeft advies nr. 2603 gegeven op 4 februari 2026. De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen hebben een gezamenlijk advies 26/006 gegeven op 9 februari 2026.

Het ontwerp werd met mededeling nr. 2025/0790/B op 24 december 2025 meegedeeld aan de Europese Commissie, met toepassing van artikel 5 van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij. Er werd één reactie van Spanje ontvangen.

Het voorontwerp van decreet werd voor de tweede keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 17 juli 2026.

De Raad van State heeft advies nr. 79.890 gegeven op 8 september, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Omwille van de wijzigingen bij tweede principiële goedkeuring werd het ontwerp met mededeling nr. 2026/00398/B op 22 juli 2026 opnieuw meegedeeld aan de Europese Commissie, met toepassing van artikel 5 van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij. De status-quo periode liep af op 23 oktober 2026.

C1. Bespreking advies Vlaamse Toezichtscommissie

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- *de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp, minstens aan de memorie;*
- *de bewaartermijn verantwoorden;*
- *het toegangsbeheer tot de databanken met persoonsgegevens expliciet bepalen.*

De VTC herinnert eraan dat er ook gezorgd moet worden voor de juistheid van de gegevens, transparantiemaatregelen en gepaste veiligheidsmaatregelen.

Om tegemoet te komen aan de opmerkingen van de Vlaamse Toezichtscommissie worden in dit voorontwerp een aantal specifieke artikelen opgenomen die de verwerking van persoonsgegevens gekoppeld aan de berekening van de materiaalprestatie, regelen; en dit voor de verwerkingsverantwoordelijken OVAM, de MP-verantwoordelijke en de certificatie-instellingen voor MP-verantwoordelijken (artikelen 15-18 van het voorontwerp).

C2. Bespreking gezamenlijk advies Minaraad en SERV

Zorg ervoor dat de streefcijfers voor de levenscyclus-klimaatimpact (Global Warming Potential) de klimaatimpact van nieuwbouw op een voorspelbare en stapsgewijze manier reduceert. Transparantie over de gehanteerde methodiek en een gefaseerd verstrengingspad, afgestemd op verschillende gebouwtypes, zijn essentieel om investeringszekerheid te bieden en ongewenste neveneffecten, zoals een toename van administratieve lasten of kosten, te vermijden.

OVAM neemt dit mee in de uitwerking van de routekaart die tegen 1 januari 2027 moet worden ingediend bij de Europese Commissie. Deze routekaart zal nog geen concrete cijfers bevatten, maar wel de werkwijze en ambities. We trachten zo transparant mogelijk te zijn over de streefcijfers van het gefaseerde verstrengingspas zodra deze gekend zijn; onderzoek en studies hiervoor zijn lopende. Deze routekaart maakt geen deel uit van het materialendecreet, maar zal wel de basis vormen voor een volgende aanpassing van het materialendecreet en het uitvoeringsbesluit VLAREMA tegen 2030 (start grenswaarden).

Integreer bestaande instrumenten en stroomlijn de processen. De raden stellen vast dat de methodiek voor de materiaalprestatieberekeningen geïnspireerd is op een combinatie van de EPB-berekeningen en -verslaggeving en de asbestinventarisatie, waarbij geopteerd wordt voor een andere softwaretool en een nieuwe verslaggeving. Dit kan bijkomende administratieve last en kosten creëren. De raden betreuren dat er niet meer naar afstemming en integratie gezocht is.

Hoewel OVAM en VEKA elk handelen binnen hun eigen decretale bevoegdheden en vanuit het Materialendecreet respectievelijk het Energiedecreet invulling geven aan de omzetting van de EPBD, wordt dit traject als één samenhangend geheel vormgegeven. Beide regelgevende kaders worden reeds bij de opmaak inhoudelijk op elkaar afgestemd, met als expliciete doelstelling te komen tot een coherent en gebruiksvriendelijk geheel dat voor de eindgebruiker functioneert als één geïntegreerd systeem. OVAM stemt regelmatig af met VEKA over verdere afstemming en integratie. Het beoogde niveau van integratie tussen energieprestatie en materiaalprestatie ligt nog niet helemaal vast. Voor de korte termijn onderzoeken OVAM en VEKA op welke manier bepaalde gegevens kunnen uitgewisseld worden om de opname van de GWP op het EPC mogelijk te maken en dus in orde te zijn met de EPBD-richtlijn maar tegelijkertijd ook voldoende materiaalinformatie mee te geven om tot een optimalisatie van het ontwerp te kunnen komen. Voor de invoering op middellange termijn wordt een gefaseerde aanpak voorzien, waarbij toenemende uitwisseling stapsgewijs kan worden uitgebreid, op maat van de noden, maar ook beschikbare mensen en middelen van de betrokken entiteiten. OVAM en VEKA onderzoeken in welke mate verder en sterker kan worden samengewerkt met het oog op een efficiënte integratie en interoperabiliteit van tools en methoden. Dit wordt uiteraard bekeken tegen de achtergrond van de hoge werkdruk die de EPBD-omzetting met zich meebrengt. Voor meer details verwijzen we naar de Conceptnota over de samenwerking tussen VEKA en OVAM in het kader van de energieprestatie en de materiaalprestatie.

Garandeer transparantie, een betrouwbare methodologie en voldoende tijd voor implementatie. .... De Raden pleiten voor afstemming met de verdere uitrol van de Construction Products Regulation en de Ecodesign for Sustainable Products om grensoverschrijdende vergelijkbaarheid te verzekeren, om te vermijden dat parallelle en mogelijk tegenstrijdige dataverplichtingen ontstaan, en om te zorgen dat de berekening van de levenscyclusimpact van gebouwen steunt op geharmoniseerde, betrouwbare en toekomstbestendige productdata. Daarnaast vragen de raden om voldoende tijd voor implementatie, eenvoudige rapportering

en het beperken van administratieve lasten, in het bijzonder voor kleine bouwprofessionals.

De opvolging en uitrol van de CPR en ESPR is de bevoegdheid van de FOD Leefmilieu (productbeleid). Beide Europese initiatieven zullen zorgen voor meer eenduidigheid over de beschikbare productdata. Deze data zullen gebruikt worden voor de berekening van de materiaalprestatie. Maar we staan aan het begin van een transitie, dus de databeschikbaarheid zal gedurende de komende jaren geleidelijk aan toenemen. De nood aan eenvoudige rapportering en beperken van de administratieve lasten is een terechte bedenking. We verwijzen naar bovenstaand punt voor de aanpak op korte en middellange termijn om hiermee om te gaan.

Zorg ervoor dat de TOTEM-berekeningsmethodiek transparant en navolgbaar blijf, zodat ontwerpers, aannemers en opdrachtgevers inzicht behouden in de impact van ontwerp- en materiaalkeuzes en het instrument niet evolueert naar een moeilijk hanteerbare 'black box'. Het instrument TOTEM, dat de drie gewesten erkennen als rekentool, geeft de totale milieu-impact van een bouwwerk weer en is het instrument om het GWP te valideren. De raden erkennen dat deze keuze kan bijdragen tot een uniforme en toegankelijke toepassing van de EPBD-verplichtingen voor nieuwe gebouwen. Tegelijkertijd benadrukken de raden dat het verdere gebruik van TOTEM gepaard moet gaan met bijzondere aandacht voor de beschikbaarheid van betrouwbare en representatieve data, met een verdere uitbouw van de generieke databank en voldoende markttoegang voor specifieke productdata.

Door te kiezen voor TOTEM, een tool ontwikkeld door de overheid, willen we inderdaad garanderen dat het een robuuste en transparante tool is voor de berekening van de materiaalprestatie van gebouwen. Samen met de 3 gewesten ontwikkelen we de TOTEM-tool verder om de nodige berekeningen en rapportages zo transparant en gebruiksvriendelijk mogelijk te kunnen doen. Databeschikbaarheid zal stelselmatig groeien, onder meer door de impuls van bovenvermelde Europese initiatieven CPR en ESPR. In de tussentijd zullen de generieke dataset en default waarden uitgebouwd worden, in overeenstemming met de scope uit de gedelegeerde handeling.

Renovatiepaspoorten – De raden vinden het een gemiste kans dat het renovatiepaspoort niet opgenomen is in het ontwerp tot wijziging van het materialendecreet.

Het renovatiepaspoort valt onder de bevoegdheid van VEKA en vormt dus geen onderdeel van de wijzigingen aan het materialendecreet.

C3. Bespreking advies Vlaamse Jeugdraad

Beperk de bijkomende administratieve planlast bij het toevoegen van het Global Warming Potential aan het energieprestatie-attest van gebouwen.

OVAM stemt regelmatig af met VEKA over verdere afstemming en integratie tussen materiaalprestatie en energieprestatie. Het beoogde niveau van integratie tussen beide systemen ligt nog niet helemaal vast. Voor de korte termijn onderzoeken OVAM en VEKA momenteel op welke manier bepaalde gegevens kunnen uitgewisseld worden om de opname van de GWP op het EPC mogelijk te maken. We streven naar een gebruiksvriendelijke, efficiënte en eenvoudige manier om deze gegevens uit te wisselen om zo de administratieve planlast te beperken voor de MP-verantwoordelijke en de EPB-verslaggever.

C4. Bespreking advies Raad van State

Punt 3 - *De Raad van State beveelt aan om in plaats van melding te maken van een sanctionering in het ontworpen artikel 10.3.3, § 2, 32°, van het DABM en het ontworpen artikel 33/24 van het materialendecreet veeleer te spreken over "het toezicht op" MP-verantwoordelijken en op het gebruik van het MP-verantwoordelijke-certificaat. Daarnaast stelt ze voor om de machtiging tot sanctionering vervat in het voormelde ontworpen artikel 33/24, derde lid, tweede zin, van het Materialendecreet weg te laten wegens reeds hoger vermeld*. Deze aanpassingen werden doorgevoerd.

Punt 4.2 - *De Raad van State vraagt om de machtigingen betreffende de gegevens en documenten die elektronisch worden opgenomen en bijgehouden in de materiaalprestatiedatabank en de alternatieve identificatiemethode voor aangifteplichtigen of MP-verantwoordelijke die niet in België wonen of zetelen, vervat in artikel 12 van het voorontwerp aan te passen, waarbij in het bijzonder moet worden gewaakt over de overeenstemming van die bepaling met de regeling van de categorieën van verwerkte gegevens en betrokken personen vervat in het ontworpen artikel 33/25, § § 2 en 3, van het Materialendecreet*

In artikel 33/23 §2 wordt nu een koppeling gemaakt met artikel 33/25. Indien de gegevens betrekking hebben op persoonsgegevens worden deze verwerkt volgens de regeling vermeld in artikel 33/25 §2 en 3 en worden enkel de categorieën van persoonsgegevens opgenomen en bijgehouden die vermeld zijn in artikel 33/25 §4.

Wat de alternatieve identificatiemethode betreft, verwijst dit enkel naar de bestaande algemeen geldende identificatiemethodes die ook zouden kunnen worden toegepast voor aangifteplichtigen of MP-verantwoordelijke die niet in België wonen of zetelen. Het is niet de bedoeling om voor hen een afzonderlijke of nieuwe regeling uit te werken. De delegatie kan misschien verkeerdelijk die indruk gegeven hebben en wordt daarom geschrapt. De alternatieve identificatiemethode was reeds als categorie van persoonsgegevens vermeld in het ontworpen artikel 33/25 §4, punt 2°.

Punt 4.3 - *De Raad van State vraag om de omschrijving van de te verwerken persoonsgegevens in het ontworpen artikel 33/25, § 4, 8°, en het ontworpen artikel 33/27, § 4, 6°, te concretiseren*.

De categorie "de gegevens die blijken uit het toezicht op de MP-verantwoordelijke" werd voorlopig geschrapt in beide artikelen. Volgens onze huidige inschatting zal dit hoogstwaarschijnlijk slaan op de gegevens uit de eerdere vermelde punten in deze artikelen. Blijkt bij uitvoering dat het mogelijks toch om andere persoonsgegevens kan gaan, dan zullen deze artikelen op een later moment verder worden uitgebreid en geconcretiseerd.

Punt 4.4 – *De Raad van State wijst erop dat de categorie van personen die toegang heeft tot de verwerkte gegevens een essentieel element uitmaakt van de verwerking van persoonsgegevens dat krachtens het voormelde legaliteitsbeginsel in het decreet zelf moet worden vastgelegd. Het toegangsbeheer het ontworpen artikel 33/25, § 5, derde lid, van het Materialendecreet kan er niet toe leiden dat de Vlaamse Regering een nieuwe bijkomende categorie kan bepalen van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegeven*.

Deze delegatie werd verwijderd. In het artikel werden wel twee nieuwe actoren toegevoegd die rechten krijgen tot de databank. In artikel 33/25 §5, eerste lid krijgen personen of ondernemingen met een gemandateerde opdracht van OVAM lees-en schrijfrechten in de materiaalprestatie-databank. In het tweede lid krijgt de geschorste MP-verantwoordelijke voor de dossiers waarvoor hij als verantwoordelijke was aangesteld, enkel leesrechten in de materiaalprestatiedatabank.

Punt 4.5 – *Dit betreft een eerder technische aanpassing*. Deze werd doorgevoerd.

Punt 5 - *Artikel 2 van het voorontwerp houdt rekening met een toekomstige wijziging van het Materialendecreet. De Raad van State vraag om daarvan melding te maken in de inleidende zin van artikel 2 van het voorontwerp*.

Van zodra de wijziging van het Materialendecreet in het Vlaams Parlement bekrachtigd is, zullen we de wetgevingshistoriek van dit artikel aanpassen.

Punt 6 en 7 – Dit betreffen technische aanpassingen (correcte verwijzing, consistente terminologie). Deze werden doorgevoerd. Wat terminologie betreft, wordt nu consequent gekozen voor "de berekening van de materiaalprestatie".

Punt 8 – *De Raad van State beveelt aan om het voorontwerp aan te vullen met een uitdrukkelijke machtiging aan de Vlaamse Regering om het aanduiden van een organisatie voor het overnemen van de taken van een certificatie-instelling nader te regelen*.

Deze werd doorgevoerd. Ontworpen artikel 33/24 werd aangevuld met deze machtiging.

Punt 9 – Dit betreft een louter technische correctie. Deze werd doorgevoerd.

Punt 10.1 – *De Raad van State vraagt om de Engelse term GWP te vervangen door een gepaste Nederlandse term (bijvoorbeeld "aardopwarmingsvermogen") die dan op dezelfde wijze kan worden gedefinieerd*. Deze aanpassing werd doorgevoerd.

Punt 10.2 - *Het begrip "Global Warming Potential of GWP" wordt gedefinieerd middels verwijzing naar de norm "EN 15804+A2 of elke latere versie van deze norm. Hoewel de norm EN 15804+A2 door het Europees Comité voor de Normalisatie als geharmoniseerde norm in het kader van het EU-recht werd aangemerkt, wijst de Raad van State erop dat de inhoud ervan niet publiek toegankelijk is*.

Deze problematiek kan best horizontaal en op het federale niveau worden behandeld. Het is immers onmogelijk en onwenselijk om voor het geheel van sectorale regelgeving die gebruikmaakt van dergelijke normen, ad hoc maatregelen te nemen om tegemoet te komen aan deze opmerking van de Raad van State.

Punt 11 - *Het ontworpen artikel 33/23, § 4, van het Materialendecreet schrijft voor dat "OVAM (…) in het kader van statistische en wetenschappelijke onderzoeksdoeleinden geanonimiseerde gegevens uit de materiaalprestatiedatabank, al dan niet gekoppeld aan de geanonimiseerde gegevens van andere databanken van overheden, ter beschikking [kan] stellen van de belanghebbende instanties. ... Het verlenen van verordenende bevoegdheid aan een openbare instelling, zoals OVAM, is in beginsel niet in overeenstemming met de algemene publiekrechtelijke beginselen omdat erdoor geraakt wordt aan het beginsel van de eenheid van de verordenende macht en een rechtstreekse parlementaire controle ontbreekt ... Vooraleer die bevoegdheden aan OVAM worden overgelaten, beveelt de Raad van State aan om het voorontwerp best aan te vullen met voldoende richtinggevende elementen die hetzij in de tekst zelf van het ontworpen artikel 33/23, § 4, van het Materialendecreet worden bepaald of via een machtiging aan de Vlaamse Regering worden vastgelegd*.

De delegatie aan OVAM werd vervangen door een delegatie aan de Vlaamse Regering. Om die reden werd ook de delegatie aangepast tot "kan bepalen". Dit biedt de mogelijk om later verder uit te werken of door te delegeren.

Punt 12 en 13 – Dit betreffen louter technische aanpassingen (consistente terminologie, nummering artikel). Deze werd doorgevoerd.

Punt 14 - *Artikel 19 van het voorontwerp houdt rekening met een toekomstige wijziging van het Materialendecreet. De Raad van State vraag om daarvan melding te maken in de inleidende zin van artikel 19 van het voorontwerp*.

Van zodra de wijziging van het Materialendecreet in het Vlaams Parlement bekrachtigd is, zullen we de wetgevingshistoriek van dit artikel aanpassen.

Punt 15 - *Luidens het ontworpen artikel 66, § 1, elfde tot dertiende lid, van het Materialendecreet "kan" de Vlaamse Regering verschillende retributies opleggen (artikel 19 van het voorontwerp). Ofschoon artikel 173 van de Grondwet niet verhindert dat de decreetgever de Vlaamse Regering machtigt om het bedrag van de retributie te bepalen, ..., vloeit uit die grondwetsbepaling wel voort dat de decreetgever die bevoegd is om de retributie in te voeren, in elk geval zelf de gevallen moet bepalen waarin deze is verschuldigd, alsook de heffingsplichtigen en de eventuele vrijstellingen en verminderingen. In het licht hiervan kan niet worden aanvaard dat het aan de Vlaamse Regering wordt overgelaten te bepalen in welke gevallen die retributie is verschuldigd en in welke gevallen niet ("kan"). Een dergelijke regeling is niet bestaanbaar met artikel 173 van de Grondwet. Indien het de bedoeling is van de stellers van het voorontwerp om bepaalde aanvragen vrij te stellen van de retributies waarin de ontworpen regeling voorziet, moeten die gevallen in het voorontwerp zelf worden bepaald*

De ontworpen bepaling is niet van die aard dat er aan de Vlaamse Regering wordt overgelaten te bepalen in welke concrete gevallen er wel of niet een retributie verschuldigd is. Aan de Vlaamse Regering wordt louter de algemene mogelijkheid gegeven om de retributie vast te stellen ("kan") voor de betrokken handeling, conform de regeling vermeld in artikel 66 van het Materialendecreet en die van toepassing is op alle afleveringen van een definitief materiaalprestatiecertificaat, alle aanvragen tot erkenning als certificatie-instelling voor MP-verantwoordelijken of alle consultaties van de databank. De formulering is daarbij identiek aan alle andere types van retributies die in artikel 66 van het Materialendecreet zijn vermeld.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Deze wijzigingen betreffen een gewestaangelegenheid.

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1.

Dit artikel behoeft geen toelichting

Artikel 2.

Punten 27° tem 32° hebben tot doel de taken van OVAM uit te breiden met de taken die nodig zijn in het kader van de gedeeltelijke omzetting van Richtlijn (EU) 2024/1275. Dit betreft:

- het ontwikkelen van rekenmethodieken en instrumenten om de milieu-impact van bouwwerken en producten over hun gehele levenscyclus te meten, en de resultaten te bewaren, te beoordelen en die rekenmethodes en instrumenten bij te sturen.
- het afleveren van materiaalprestatiecertificaten (MPC's) voor bouwwerken waarvan de milieu-impact verplicht is doorgerekend, naar analogie met de

energieprestatiecertificaten (EPC's). Een indicatief MPC wordt afgeleverd op basis van materiaalprestatie-startverklaring. Een definitief MPC wordt afgeleverd op basis de materiaalprestatie-aangifte. Onder afleveren wordt verstaan dat het definitief MPC via het EPC Bouw ter beschikking wordt gesteld.
- het opzetten van een databank om de resultaten van de doorrekeningen van de milieu-impact van bouwwerken, de materiaalprestatiedossiers, de MP-verantwoordelijken en andere relevante parameters te verzamelen en te beheren.
- Het erkennen van certificatie-instellingen voor MP-verantwoordelijken, die op hun beurt de MP-verantwoordelijken zullen certificeren. OVAM krijgt de bevoegdheid om aanvragen te behandelen en de erkenning te verlenen, te schorsen en op te heffen. Ook kan OVAM een organisatie aanduiden om de taken van een certificatie-instelling over te nemen, bijvoorbeeld in geval een certificatie-instelling besluit zijn activiteiten stop te zetten, of wanneer er zich geen kandidaat-certificatie-instellingen aanbieden.
- Ook krijgt OVAM de mogelijkheid om rechtstreeks MP-verantwoordelijken te kunnen aanspreken en toezicht te houden op hen wanneer deze hun taak niet naar behoren uitoefenen.

Artikel 3. *(artikel 2)*

Het Materialendecreet voorziet in de gedeeltelijke omzetting van Richtlijn 2024/1275 betreffende de energieprestatie van gebouwen. In Richtlijn 2024/1275 wordt onder andere gefaseerd een berekening en begrenzing van de levenscyclus-impact van de indicator Global Warming Potential (LC-GWP) gevraagd.

Artikel 4. *(artikel 3)*

Deze nieuwe paragraaf voegt de definities in die noodzakelijk zijn voor een goede uitvoering van artikel 7.2, betreffende de omzetting van Richtlijn 2024/1275. In Richtlijn 2024/1275 wordt onder andere gefaseerd een berekening en begrenzing van de levenscyclus-impact van de indicator aardopwarmingsvermogen of Global Warming Potential (LC-GWP) gevraagd. Voor een aantal van de definities die gelijkaardig zijn aan deze bij energieprestatieberekeningen wordt aangesloten bij de definities uit het energiedecreet maar met de nodige aanpassingen richting materiaalprestaties (o.a. aangifteplichtige, materiaalprestatie-aangifte, materiaalprestatiecertificaat, enz.). De berekening van de materiaalprestatie omvat de verplichte LC-GWP-indicator die gevraagd wordt in de Richtlijn 2024/1275.

Artikel 5 (nieuwe afdeling 7 Circulair bouwen en verbouwen)

Er wordt in Hoofdstuk 3 van het Materialendecreet een nieuwe afdeling 7 "Circulair bouwen en verbouwen" ingevoegd, met daarin vier onderafdelingen: "7.1 Materiaalprestatie van bouwwerken", "7.2 Materiaalprestatiedatabank", "7.3 Erkenning van certificatie-instellingen en certificering van MP-verantwoordelijken" en "7.4 Verwerking van persoonsgegevens".

De artikelen in deze afdeling en onderafdelingen geven invulling aan artikel 7.2 van richtlijn (EU) 2024/1275 van het Europees Parlement en de Raad van 24 april 2024 betreffende de energieprestatie van gebouwen (herziening), waarin gefaseerd een berekening en begrenzing van de levenscyclus-impact van de indicator Global Warming Potential (LC-GWP) gevraagd wordt.

Artikel 6-7 (*nieuw artikel 33/19 - verplichte berekening materiaalprestatie*)

Paragraaf 1 legt een materiaalprestatieberekening op, waarbij de totale milieu-impact veroorzaakt door het materiaalgebruik van een bouwwerk wordt

doorgerekend. De totale milieu-impact wordt uitgedrukt in Millipunten (een gewogen score van 19 hoofd- en subindicatoren) en omvat de indicator Aardopwarmingsvermogen (GWP), die op zijn beurt een indicatie geeft van de totale bijdrage van een bouwwerk aan emissies die tot klimaatverandering leiden.

De bouwwerken waarop deze berekening van toepassing zal zijn, zullen worden vastgelegd in het uitvoeringsbesluit Vlarema. In de EPB-richtlijn betreft het in een eerste fase (vanaf 2028) nieuwe gebouwen waarvoor een omgevingsvergunningsaanvraag wordt ingediend en die een bruikbare vloeroppervlakte hebben van meer dan 1000 m². Aangezien de LC-GWP-score zichtbaar moet zijn op het energieprestatiecertificaat, is een bijkomende voorwaarde dat de gebouwen een energieprestatieberekening moeten indienen (met E-peil-eis) waarvoor ook een energieprestatiecertificaat wordt afgeleverd door het VEKA.

Het toepassingsgebied en de inhoud van de materiaalprestatieberekening zal afgestemd worden op de voorschriften in een gedelegeerde handeling tot wijziging van bijlage III aan de Richtlijn (EU) 2024/1275. In deze gedelegeerde handeling wordt onder andere de scope van de levenscyclusmodules vastgelegd, alsook de scope van de mee te nemen gebouwonderdelen.

Als rekeninstrument voor de materiaalprestatieberekening zal TOTEM, *Tool to Optimise the Total Environmental impact of Materials*, worden gebruikt. De TOTEM-tool is reeds sinds 2018 operationeel, en wordt ontwikkeld door de 3 gewesten van België. Voornaamste reden om TOTEM in te zetten zijn dat het duidelijkheid en uniformiteit biedt aan de sector door alle berekeningen via dezelfde rekentool te laten lopen (ook in de andere gewesten wordt dit zo voorgesteld in hun wetgevend traject). TOTEM biedt ook een robuuste berekening van de materiaalprestatie van gebouwen en biedt potentieel om data uit te wisselen met (de tools van) het VEKA. Daarnaast is dit, gezien de korte omzettingstermijn en inwerkingtreding van wetgeving in 2028, de meest haalbare optie om op een kwalitatieve manier uit te werken. In Vlarema zal TOTEM verder worden verankerd en zal ook verder uitgewerkt worden op welke wijze er met TOTEM moet worden gewerkt in een modelleringsprotocol.

Paragraaf 2 voorziet de rechtsgrond om later, vanaf 2030, eisen te stellen aan het GWP van gebouwen. Deze eisen zullen afgestemd zijn op de routekaart die de lidstaten moeten opmaken voor de LC-GWP-indicator (artikel 7.5 uit richtlijn (EU) 2024/1275). Daarnaast kunnen ook vrijstellingen of afwijkingen op de verplichting van de materiaalprestatieberekening of op de eisen van het GWP worden toegestaan. Hierbij wordt zoveel mogelijk de parallel getrokken met de regelgeving voor energieprestaties van nieuwe gebouwen (Artikel 11.1.4. uit het energiedecreet). Deze vrijstellingen en afwijkingen worden verder bepaald in het VLAREMA.

Artikel 8 (nieuw a*rtikel 33/20 aangifteplichtige*)

In paragraaf 1 wordt de houder van de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of de meldingsplichtige van de stedenbouwkundige handelingen aangeduid als de aangifteplichtige voor de materiaalprestatieberekening. Dit is in parallel met het systeem rond energieprestaties voor gebouwen (energiedecreet: Artikel 11.1.9). De aangifteplichtige is de eindverantwoordelijke die ervoor moet zorgen dat, indien zijn of haar gebouw een materiaalprestatieberekening moet hebben, deze daadwerkelijk uitgevoerd en ingediend wordt. Er wordt voorzien dat de Vlaamse Regering nadere regels kan bepalen in geval van vervreemding of overdracht van een bouwwerk, waardoor de nieuwe eigenaar de aangifteplichtige wordt als aan een aantal voorwaarden is voldaan. Deze voorwaarden zullen verder worden

bepaald in VLAREMA en zoveel mogelijk afgestemd worden op de regelingen voor energieprestatieberekeningen.

Paragraaf 2 verduidelijkt de situatie indien een promotor-bouwheer betrokken is, de Vlaamse Regering kan hier uitzonderingen op toestaan. Een voorbeeld van zo'n uitzondering hierop zou kunnen zijn dat in de authentieke akte wordt vermeld dat de aangifteplicht wordt overgedragen en aan wie. Deze uitzonderingen worden verder bepaald in VLAREMA.

Artikel 9 (*nieuw artikel 33/21 - materiaalprestatieverantwoordelijke*)

Het eerste lid bepaalt dat de aangifteplichtige verantwoordelijk is voor het aanstellen van een MP-verantwoordelijke die de materiaalprestatie-berekening zal uitvoeren. De MP-verantwoordelijke is een architect of EPB-verslaggever die optreedt als een onafhankelijke deskundige en die gecertificeerd en erkend is door een certificatie-instelling, wat verder toegelicht wordt in artikel 33/24. Er is gekozen voor deze 2 profielen omwille van hun betrokkenheid bij het bouwproces. De aanstelling van de MP-verantwoordelijke moet gebeuren voor aanvang van de werken en handelingen op de werf. Idealiter wordt de materiaalprestatie-verantwoordelijke zo snel mogelijk in het ontwerpproces aangesteld, gezien de invloed van de berekening op de materiaalkeuze dan het grootst is.

In het tweede lid wordt een regeling uitgewerkt indien de materiaalprestatie-verantwoordelijke wijzigt alvorens het volledige traject tot en met de finale aangifte is doorlopen. In het VLAREMA zal deze regeling verder uitgewerkt worden.

Artikel 10 (*nieuw artikel 33/22 - taken materiaalprestatieverantwoordelijke*)

In paragraaf 1 worden de drie belangrijkste taken van de MP-verantwoordelijke gedefinieerd, zijnde het opmaken van de materiaalprestatie-startverklaring, het opmaken van de materiaalprestatie-aangifte en , indien nodig, het samenstellen van het technisch materiaalprestatiedossier. Deze zijn gelijkaardig aan de taken van de EPB-verslaggever voor de energieprestatie van gebouwen, die worden gedefinieerd in het energiedecreet. In de volgende paragrafen wordt elke taak meer in detail omschreven.

Paragraaf 2 geeft invulling aan het technisch materiaalprestatiedossier. Dit dossier bevat de onderbouwende bewijsstukken van de materiaalkeuzes, indien nodig. Het dossier wordt volledig in elektronisch formaat opgemaakt (bestaande uit bijvoorbeeld pdf documenten, foto's, etc.) en bewaard door de MP-verantwoordelijke.

In paragraaf 3 wordt het proces van de voorafberekening en materiaalprestatie-startverklaring toegelicht. De voorafberekening van de materiaalprestatie wordt uitgevoerd in het door de Vlaamse Regering bepaalde rekeninstrument uit artikel 33/19. Dit zal gebeuren via TOTEM, Tool to Optimise the Total Environmental impact of Materials, een tool die door de 3 gewesten werd ontwikkeld. Deze voorafberekening mag, indien de materiaalkeuzes nog niet volledig gekend zijn, nog inschattingen of default data bevatten, is indicatief en heeft voornamelijk tot doel om van bij de ontwerpfase de materiaalprestatie mee te nemen in het keuzeproces. Op basis van de voorafberekening van de materiaalprestatie kan de architect het ontwerp al dan niet nog bijsturen.

De materiaalprestatie-startverklaring, die onder andere de resultaten van de voorafberekening bevat, wordt ingediend bij OVAM voor de werken en handelingen op de werf mogen starten (vandaar ook de term "startverklaring"). Ook dit is in parallel met het proces van de EPB-berekening. De MP-verantwoordelijke zal deze MP-startverklaring automatisch kunnen genereren in de materiaalprestatie-databank op basis van de voorafberekening en de startdatum van de werken. De

MP-startverklaring wordt na indiening ondertekend door de OVAM via een organisatiezegel. Op basis van de ingediende MP-startverklaring zal OVAM een indicatief materiaalprestatiecertificaat afleveren, waarna de werken op de werf mogen starten mits voldaan is aan alle andere voorwaarden buiten dit decreet. Dit indicatief MPC bevat een overzicht van de materiaalprestatie die voor het bouwwerk wordt nagestreefd en kan in latere fase ook vrijblijvende aanbevelingen bevatten.

Gezien de sturende rol van de architect in deze fase, wordt aan de architect gevraagd de nodige gegevens i.v.m. de materiaalkeuzes te verschaffen aan de andere betrokken partijen, zoals de MP-verantwoordelijke, de aangifteplichtige; en zij op hun beurt aan de gecontracteerde aannemers.

Dit artikel introduceert ook een centrale digitale ondertekening door de OVAM via een organisatiezegel. Zodra de MP-verantwoordelijke de invoer heeft gevalideerd in de materiaalprestatiedatabank en een goedkeuring heeft van de aangifteplichtige, wordt het document centraal door de OVAM ondertekend via een organisatiezegel. De verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid over de juistheid van de ingevoerde gegevens en de berekening ligt bij de MP-verantwoordelijke.
De organisatiezegel van de OVAM houdt geen inhoudelijke validatie van de gegevens in, maar heeft uitsluitend betrekking op de authenticiteit van het document. Deze werkwijze leidt tot één authentiek digitaal document, gekoppeld aan het gebouw en raadpleegbaar via de materiaalprestatiedatabank en de Woningpas/gebouwenpas. Het document bevat een certificaatstempel die de integriteit en herkomst garandeert. Dit verhoogt de rechtszekerheid, beperkt fraude- en foutenrisico's en vereenvoudigt de administratie.

Paragraaf 4 beschrijft het proces van de finale berekening van de materiaalprestatie en de materiaalprestatie-aangifte. De finale berekening van de materiaalprestatie wordt uitgevoerd in het door de Vlaamse Regering bepaalde rekeninstrument (artikel 33/19). Deze vormt de basis voor de materiaalprestatie-aangifte, die wordt opgemaakt door de MP-verantwoordelijke conform de uitgevoerde werken en de gebruikte materialen.

De MP-verantwoordelijke zal de MP-aangifte automatisch kunnen generen in de materiaalprestatiedatabank op basis van de finale berekening en na een akkoordgoedkeuring van de aangifteplichtige. De MP-aangifte wordt na indiening ondertekend door de OVAM via een organisatiezegel. Op basis van de ingediende MP-aangifte levert OVAM een definitief materiaalprestatiecertificaat af. Dit definitief MPC wordt ter beschikking gesteld via het EPC Bouw dat door VEKA wordt afgeleverd en bevat een overzicht van de prestaties inzake materiaalprestaties die voor het bouwwerk worden behaald.

De MP-verantwoordelijke is verantwoordelijk voor het correct rapporteren van de feitelijke toestand van het gebouw in de finale materiaalprestatieberekening en de materiaalprestatie-aangifte. De MP-verantwoordelijke baseert zich hiervoor op de aangeleverde bewijsstukken, maar ook vaststellingen na een plaatsbezoek.

De aangifteplichtige is verantwoordelijk voor het aanleveren van de bewijsstukken aan de MP-verantwoordelijke en zal deze desgevallend opvragen bij de andere betrokken partijen zoals aannemers en architect. De architect en aannemers stellen deze op eerste verzoek ter beschikking van de aangifteplichtige, zodat deze zijn verantwoordelijkheid kan invullen. De bewijsstukken zullen pas vanaf 1 januari 2030 verplicht worden bij een materiaalprestatie-aangifte. Met het oog op deze toekomstige verplichting zal worden verkend in welke mate kan worden ingezet op een gedeeld digitaal systeem, in afstemming met VEKA, dat toelaat om bewijsstukken op efficiënte wijze te ontsluiten en te delen tussen de betrokken actoren, in lijn met het principe van eenmalige gegevensopvraging ('only once'-principe).

De termijn voor indienen van de aangifte wordt bepaald door de Vlaamse regering, alsook de indieningswijze, en zal later verder uitgewerkt worden in het VLAREMA (zie §8). Waar mogelijk zal dit afgestemd worden op de werkwijze voor de energieprestatieberekening, waarbij de nodige marges m.b.t. het uitwisselen van gegevens tussen beide berekeningen in rekening moeten genomen worden.

Paragraaf 5 bepaalt dat het resultaat van de materiaalprestatieberekening, die ministens de indicator aardopwarmingsvermogen bevat zoals bepaald in de Gedelegeerde Handeling bij artikel 7.2 van de Richtlijn (EU) 2024/1275, moet worden doorgegeven aan de EPB-verslaggever. Het is de bedoeling dat de EPB-verslaggever deze indicator(en) vervolgens mee opneemt op de energieprestatie-startverklaring, de energieprestatie-aangifte en het uiteindelijke energieprestatiecertificaat (EPC Bouw).

Paragraaf 6 bepaalt de bewaartermijnen van de ingediende documenten. De MP-verantwoordelijke houdt alle door hem opgestelde documenten en berekeningen gedurende vijf jaar bij en stelt deze op eenvoudig verzoek ter beschikking aan OVAM.

Paragraaf 7 bepaalt dat de aangifteplichtige gedurende tien jaar de materiaalprestatie-aangifte en de bijhorende plannen en bijlagen moet bijhouden. Ook hij stelt deze op eenvoudig verzoek ter beschikking aan OVAM.

In paragrafen 8 en 9 krijgt de Vlaamse Regering de bevoegdheid om de vorm en inhoud van de verschillende berekeningen en dossierstukken, alsook de procedure voor het indienen, te bepalen. Deze processen zullen verder vorm gegeven worden in het VLAREMA en afgestemd worden op de bestaande processen voor energieprestatieberekeningen.
De Vlaamse Regering kan ook nadere regels opleggen betreffende de opsplitsing of samenvoeging van meerdere materiaalprestatie-aangiftes in één dossier. Dit kan bijvoorbeeld betrekking hebben op een grootschalig project met meerdere projectfases, waarvoor mogelijks een aparte aangifte kan worden opgemaakt per fase om de opvolging te vereenvoudigen. In het VLAREMA zullen deze afwijkingen en nadere regels verder uitgewerkt en verduidelijkt worden.

Artikel 11-12 (*nieuw artikel 33/23 - oprichting en beheer materiaalprestatiedatabank*)

De eerste paragraaf bepaalt dat OVAM een materiaalprestatiedatabank zal oprichten, naar analogie met de energieprestatiedatabank van het VEKA. De materiaalprestatiedatabank laat het beheer van de materiaalprestatie-aangiftes en het beheer van de materiaalprestatieverantwoordelijken toe.

De Vlaamse Regering kan in het kader van statistische of wetenschappelijke onderzoeksdoeleinden geanonimiseerde gegevens uit de databank ter beschikking stellen, eventueel onder de voorwaarden van een Non-Disclosure Agreement. Onder andere overheden wordt begrepen: Waalse, Brusselse, Federale of Europese. OVAM kan een retributie vragen voor het raadplegen van gegevens uit de materiaalprestatiedatabank, zoals bepaald in artikel 66 van het materialendecreet. Daarnaast wordt eraan gedacht om, net als het VEKA, op termijn een aantal geaggregeerde en geanonimiseerde datasets ter beschikking te stellen als open data, waardoor het aantal aanvragen voor onderzoeksdoeleinden beperkt kan worden. Dit past ook in de visie van de Vlaamse Overheid omtrent open data.

Ook kan de Vlaamse Regering de data uit de materiaalprestatiedatabank koppelen met andere databanken van overheden, bijvoorbeeld deze van de andere gewesten omtrent materiaalprestaties van gebouwen of de energieprestatiedatabank van het

VEKA, om op die manier de materiaalprestaties van gebouwen de kunnen monitoren voor een groter gebied of te kunnen koppelen met de energieprestaties van deze gebouwen. Gezien OVAM optreedt als verwerkingsverantwoordelijke van de persoonsgegevens zal zij de nodige maatregelen nemen om deze te beschermen.

Artikel 13-14 (*nieuw artikel 33/24 - erkenning van certificatie-instellingen voor MP-verantwoordelijken en certificering van MP-verantwoordelijken*)

De MP-verantwoordelijke is een architect of EPB-verslaggever die optreedt als een onafhankelijke deskundige en die gecertificeerd en erkend is door een certificatie-instelling. Hierdoor is reeds een stevig basisopleidingsniveau gegarandeerd, gezien de bestaande expertise en kwalificaties eigen aan deze beroepsgroepen, waardoor bijkomende opleiding beperkt kan blijven.

OVAM zal certificatie-instellingen voor MP-verantwoordelijken erkennen, die op hun beurt instaan voor het opleiden, certificeren, opvolgen, controleren en eventueel schorsen van MP-verantwoordelijken. De voorwaarden, regels en procedures voor de erkenning, het toezicht, de schorsing, de opheffing van schorsing, de opheffing van de erkenning, kwaliteitsborging en de voorwaarden voor het gebruik van de erkenning zullen verder uitgewerkt worden in het VLAREMA.

OVAM is van rechtswege gecertificeerd als MP-verantwoordelijke, zodat OVAM in zeer uitzonderlijke gevallen, bijvoorbeeld bij niet ontwikkelen van de markt, zelf uitzonderlijk en tijdelijk de rol van MP-verantwoordelijke kan opnemen. Maar in de praktijk zal OVAM wellicht weinig tot geen gebruik maken van deze voorziening, het is voornamelijk bedoeld als back-up optie. Ook krijgt OVAM de mogelijkheid om rechtstreeks MP-verantwoordelijken te kunnen aanspreken en er toezicht op te houden wanneer deze hun taak niet naar behoren uitoefenen.

Dit systeem met de erkenning van certificatie-instellingen en deskundigen vond inspiratie in het systeem van asbestdeskundigen, dat eerder al door OVAM werd uitgerold en zijn effectiviteit in de praktijk reeds heeft aangetoond. Er zal, net als bij asbestdeskundigen, een certificatiereglement uitgewerkt worden waarin regels en voorwaarden voor het certificeren van MP-verantwoordelijken opgelijst staan. Dit reglement zal gebaseerd zijn op de bepalingen in het VLAREMA en heeft als doel de kwaliteit en betrouwbaarheid van materiaalprestatieberekeningen te waarborgen.

Artikel 15 t.e.m. 18

Deze artikelen regelen de verwerking van persoonsgegevens voor de nieuwe afdeling 7. Voor de 3 verwerkingsverantwoordelijken (OVAM, Certificatie-instelling voor MP-verantwoordelijken en de MP-verantwoordelijke) worden de essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens omschreven.

Artikel 19 *(artikel 66)*

Dit punt voorziet een rechtsgrond voor het opleggen van een retributie als vergoeding voor de dienstverlening van OVAM in het kader van de materiaalprestatie-berekeningen van bouwwerken, voor het afleveren van een definitief materiaalprestatiecertificaat (MPC), voor het consulteren van gegevens uit de materiaalprestatiedatabank, en voor een erkenning als certificatie-instelling voor MP-verantwoordelijken. We zien retributies als noodzakelijk om het systeem rond materiaalprestatie-berekeningen op een kwalitatieve manier uit te werken en te onderhouden. In het VLAREMA zal het systeem verder uitgewerkt worden.

Brussel, 30 oktober 2026.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

Bijlagen

Concordantietabel A voor omzetting van Richtlijn (EU) 2024/1275 van het Europees Parlement en de Raad van 24 april 2024 betreffende de energieprestatie van gebouwen (herschikking)

Artikel in richtlijn (EU) 2024/1275	**Artikel in voorliggend ontwerp van decreetswijziging**	**Artikel in het Materialendecreet in gewijzigde vorm**	**Toelichting**
Art. 7.2	Artikel 2 t.e.m. 14	nieuwe afdeling 7 Circulair bouwen en verbouwen	De lidstaten zorgen ervoor dat het GWP gedurende de levenscyclus wordt berekend overeenkomstig bijlage III en wordt vermeld op het energieprestatie-certificaat van het gebouw

Concordantietabel B voor omzetting van Richtlijn (EU) 2024/1275 van het Europees Parlement en de Raad van 24 april 2024 betreffende de energieprestatie van gebouwen (herschikking)

Artikel in voorliggend ontwerp van decreetswijziging	**Artikel in het Materialendecreet in gewijzigde vorm (*) Indien niet in VLAREMA, dan wordt dit apart vermeld**	**Artikel in Europese richtlijn 2024/1275**	**Toelichting**
Artikel 2 t.e.m. 14	nieuwe afdeling 7 Circulair bouwen en verbouwen	Artikel 7.2	De lidstaten zorgen ervoor dat het GWP gedurende de levenscyclus wordt berekend overeenkomstig bijlage III en wordt vermeld op het energieprestatie-certificaat van het gebouw